

Det festlige forår med de mange helligdage

Artikel - af Annette Holm

De fleste danskere forbinder helligdagene med arbejdsfri, fordi de har glemt, hvad der ligger bag.

Påskedag er for sognepræst Jørgen Moeslund den af forårets helligdage, der har størst betydning, og som betyder mest for ham.

"Det kan ikke være anderledes, for den dag skete det, der ikke kan ske. En blev levende, stod op fra døden. Påskedag er viser, at i det dybeste mørke bliver der lys igen," siger Jørgen Moeslund.

Mange af de helligdage og begivenheder, vi markerer i kirken, rækker langt tilbage i tiden. Nogle har med store begivenheder i menneskelivet at gøre - fødsel, overgang fra barn til voksen, giftermål og død. Andre knytter sig til naturen og solens gang i løbet af året. Påskedag fejres første søndag efter første fuldmåne efter forårsjævndøgn.

"Påskenen er et drama, der varer fra palmesøndag til 2. påskedag, og den fæstes til bestemte dage en til en, som begivenhederne er foregået. Påskenen er kristendommens største højtid, men vi kan ikke holde påske uden jul, og julen har ingen betydning uden påskenen," siger Jørgen Moeslund.

Påskenen har vi overtaget efter jødernes påske, der fejres til minde om udfrielsen fra Egypten, og begivenhederne er opfyldelsen af profetier i Det Gamle Testamente. Jesus red palmesøndag ind i Jerusalem på et æsel og blev tiljublet som Davids søn, for jøderne forventede, at Jesus ville fordrive romerne og sikre Israels selvstændighed. Derfor var det et chok for dem, at Jesus angreb deres brug af templet som en markedsplads. Ved torsdagens aftenmåltid fik brødet og vinen en ny betydning, da Jesus uden yderligere kommentar sagde, at det var hans legeme og blod, da han gav disciplene brød og vin. "Det kunne de ikke forstå, og jeg tror også, vi skal tage nadveren til os som det uforståelige," siger Jørgen Moeslund.

Jesus blev derefter forrådt af Judas med et kys, taget til fange, forhørt af ypperstepræsterne og ført til statholderen Pilatus, som ikke syntes, Jesus havde gjort noget forkert. Men jøderne havde set sig gale på ham. De troede, han var konge, men nu havde han ryddet templet og var taget til fange, så de skreg til Pilatus, at han skulle frikende den berygtede fange Barabas og korsfæste Jesus. Så Jesus blev pisket og tornekrønet, inden han måtte bære sit kors til Golgata. Fredag morgen blev han korsfæstet og døde ved middagstid.

"Langfredag er en stærk dag, viet til døden, sorgen, mørket og håbløsheden, men da Jesus døde indgik Gud en ny pagt, så vi mennesker har adgang til Gud uden nogen mellemmand. Forhængen til det allerhelligste i templet blev flænget som tegn på, at Jesus lod sig ofre og har udgydt offerblod en gang for alle. Det var nemlig kun jødernes præster, der måtte gå ind i det allerhelligste, og de skulle altid have offerblod med sig," siger Jørgen Moeslund.

Tre dage efter korsfæstelsen kom kvinderne til graven, og stenen var væltet, men de kunne ikke fatte, at Jesus var stået op. Jørgen Moeslund mener, at de var i tvivl om, hvad de skulle mene.

"2. påskedag møder vi derfor igen budskabet om opstandelsen, og her giver Jesus sig til kende for de forvirrede disciple på vejen til Emmaus. Det gør han gennem ordet og nadveren. Ordet fortæller, hvem Jesus er, og nadveren viser os det. Netop de to ting peger frem mod kirkens gudstjeneste helt fra begyndelsen og indtil i dag," siger Jørgen Moeslund.

Den beretning leder frem til Kristi Himmelfart 40 dage efter opstandelsen. Den er unik for kristendommen, og på den dag for Jesus til himmels. Disciplene så hans herlighed og fik at vide, at der ville komme en talsmand, som kunne løse opgaven bedre end Jesus, som forlod disciplene og bad dem tage til Jerusalem, hvor de skulle vente på yderligere dessiner.

Det var helligånden, der kom til dem i pinsen, som jøderne fejrer til minde om modtagelsen af toraen på Sinai bjerg. Den vældede over dem med tunger af ild, kraftige vindstød og sprogunderet, så de kunne tale andre sprog.

"Pinsen er kirkens fødselsdag, for 3000 menneske blev døbt. I pinsen blev kredsen sluttet med kirken som kropsliggørelsen af Jesus og befalingen om at gå ud i alverden og gøre, som Jesus sagde," siger Jørgen Moeslund.

Mellem påske og pinse holder vi store bededage, den eneste helligdag, der ikke har sit udspring i Bibelen. I katolske tid var der mange helligdage for diverse helgener, men i 1686 blev en stor del af dem sløjft af Roskilde-bispen Hans Bagger og erstattet af "almindelig faste-, bods- og bededag", der blev fastsat til den fjerde fredag efter påske.

Struense fjernede i 1770 endnu flere af de gamle helligdage, fordi han mente, det var bedre, folk passede deres arbejde end sad inaktive i kirken, og det betød, at der ikke er helligdage mellem pinse og jul.